

Avdelningen för krisberedskap och civilt försvar

Sektorbeskrivning med kriterier för totalförsvarets civila del – områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar och områden som har betydelse för totalförsvaret

Inledning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är en riksintressemyndighet och har ansvar¹ för att lämna uppgifter om de områden som myndigheten bedömer är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar². MSB lämnar även uppgifter om de områden som myndigheten bedömer har betydelse för totalförsvarets civila del³. Ansvaret delas med Försvarsmakten, där Försvarsmakten identifierar anspråk för den militära delen och MSB för den civila delen.

Bestämmelserna om riksintressen och områden som har betydelse för totalförsvaret ger möjligheter till statligt inflytande i samhällsplaneringen för att säkerställa att dessa områden (dvs. områden med mark- och vattenanvändningsintressen av särskild nationell betydelse) beaktas på det sätt som bestämmelserna anger.

Denna sektorbeskrivning riktar sig till de aktörer som arbetar med riksintressen och områden som har betydelse för totalförsvaret inom samhällsplanering.

Sektorbeskrivningen syftar till att ge en övergripande bild av sektorn, de areella mark- och vattenanspråken samt kriterierna för riksintressen och områden som har betydelse för totalförsvarets civila del. Vidare innehåller sektorbeskrivningen en redogörelse för relevanta nationella och internationella mål för det civila försvaret.

Bakgrund

Ansvaret för att lämna uppgifter om riksintresseanspråk låg ursprungligen på Överstyrelsen för civil beredskap (ÖCB) och övertogs därefter av Krisberedskapsmyndigheten (KBM), innan det år 2009 överfördes till Myndigheten för

¹ Enligt 2-2a §§ förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden (hushållningsförordningen)

² Enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken (1998:808) (MB)

³ Enligt 3 kap. 9 § första stycket MB

samhällsskydd och beredskap (MSB). Varken ÖCB eller KBM identifierade sådana anspråk.

ÖCB verkade under en tid då många anläggningar, som idag drivs i privat regi, ägdes av staten och redan i och med detta kunde betraktas som en del av totalförsvaret. Vidare fanns det ett system där staten identifierade krigsviktiga företag (s.k. K-företag) och genomförde planläggning för totalförsvarfsbehov tillsammans med dessa företag. Under ÖCB:s tid var det därför tydligare än det är idag vilka anläggningar som i något avseende kunde anses utgöra "totalförsvarets anläggningar" och i ordnad form vara en del av totalförsvaret.

KBM verkade under en tid med ett helt annat säkerhetspolitiskt läge än idag. Totalförsvarets behov, och i synnerhet det civila försvarets behov, stod inte i fokus. Istället koncentrerades Sveriges krisberedskapsarbete på att kunna agera i fredstida krissituationer eller inom ramen för internationella insatser. Under denna tid uppstod knappast några konflikter för mark- eller vattenanvändning i förhållande till totalförsvarets relativt begränsade behov och det fanns därmed inte någon anledning för KBM att identifiera varken områden av riksintresse eller områden som har betydelse för den civila delen av totalförsvaret.

Sedan år 2015, när riksdagen beslutade att återupprätta ett modernt totalförsvaret för att kunna hantera de utmaningar och hot som följer av det försämrade säkerhetspolitiska läget, har Sverige en återupptagen totalförvarsplanering. Vidare har det säkerhetspolitiska läget de senaste åren förändrats i grunden och ett väpnat angrepp mot Sverige eller våra allierade kan inte uteslutas. Sverige är därtill sedan år 2024 medlem i försvarsalliansen Nato.

Beskrivning av sektorn

Totalförsvarets civila del

För att kunna konkretisera och precisera riksintressen och områden som har betydelse inom sektorn behöver MSB utgå från begreppen totalförsvaret och civilt försvar. Dessa begrepp är styrande för bedömningen av vilka områden som kan anses vara riksintressen respektive områden som har betydelse.

Totalförsvaret

Enligt 1 § i lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap är totalförsvaret verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar).

Under fredstid är totalförsvaret sådan verksamhet och sådana åtgärder som behövs just för att förbereda samhället för krigsförhållanden.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Ett beslut om höjd beredskap i Sverige innebär en viktig omslagspunkt för samhället då fokus på totalförsvarets ansträngningar ökar. Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som då ska bedrivas⁴.

Civilt försvar

Civilt försvar är den verksamhet som myndigheter, kommuner och regioner, näringsliv, frivilligorganisationer, arbetsmarknadens parter, trossamfund, enskilda individer samt förenings- och kulturliv med flera vidtar för att förbereda Sverige för krig.

I fredstid utgörs verksamheten av beredskapsplanering och förmågehöjande åtgärder, till exempel genom att stärka förmågan i de viktigaste samhällsfunktionerna i enlighet med det nationella målet för det civila försvaret. Under höjd beredskap och ytterst krig utgörs verksamheten av nödvändiga åtgärder för att upprätthålla det nationella målet för det civila försvaret⁵.

Statliga myndigheters ansvar

Av förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap framgår att statliga myndigheter har särskilda uppgifter inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Statliga myndigheter ska i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. Vidare ska statliga myndigheter bl.a. identifiera samhällsviktig verksamhet inom sina verksamhetsområden och kontinuerligt analysera om det inför eller vid fredstida krissituationer och höjd beredskap finns sårbarheter och hot eller risker som allvarligt kan hota, skada eller försämra förmågan till de samhällsviktiga verksamheterna inom området.

Inom ramen för statliga myndigheters ansvarsområden enligt förordningen ingår därför rimligen också att identifiera de viktigaste samhällsfunktioner som i enlighet med det nationella målet för det civila försvaret är av sådan art att de behöver säkerställas så att de kan fortgå även under höjd beredskap och krig.

Nationella och internationella mål för totalförsvarets civila del

Totalförsvaret 2025–2030

Av regeringens proposition 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030 framgår att ett väpnat angrepp mot Sverige eller våra allierade inte kan uteslutas. Det kan heller inte uteslutas att militära maktmedel eller hot om sådana kan komma att användas mot Sverige eller våra allierade.

Det övergripande nationella målet för totalförsvaret är att ha förmåga att försvara Sverige och vår befolkning mot väpnat angrepp, hävda vårt lands självständighet, suveränitet och territoriella integritet samt medverka till försvaret av allierade. Verksamhet inom totalförsvaret ska kunna bedrivas enskilt och tillsammans med andra, inom och utom landet och i enlighet med Sveriges åtaganden som allierad i Nato.

⁴ Se 1 § lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

⁵ Se prop. 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030, s. 62.

Som en del i den återupptagna totalförvarsplaneringen ingår att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret och att agera för att förstärka Sveriges funktionalitet vid höjd beredskap.

Det nationella målet för det civila försvaret⁶ är att ha förmåga att

- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga,
- skydda civilbefolkningen, och
- upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Nato

Sedan år 2024 är Sverige allierad i Nato vilket innebär att det civila försvaret också är en del i Natos förmåga till försvar och motståndskraft mot angrepp.

Natos civila beredskapsarbete syftar till att stärka alliansens resiliens, det vill säga förmågan att inom ett samhälle kunna motstå och återhämta sig, både från allvarliga fredstida störningar såsom avbrott i kritisk infrastruktur eller naturkatastrofer men också gällande säkerhetspolitiska hot såsom hybridaktiviteter eller väpnat angrepp.

Hanteringen av dessa typer av större störningar förutsätter både militära och civila förmågor. Inom Natos civila beredskapsarbete pekas tre grundförmågor ut som särskilt viktiga för att samhället ska fungera. Det handlar om att:

- säkerställa politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner,
- säkerställa viktiga samhällsfunktioner och
- säkerställa civilt stöd till militära verksamheter.

Utifrån dessa tre grundförmågor har Nato identifierat sju civila förmågor, så kallade NATO Baseline Requirements for National Resilience, som är särskilt prioriterade områden för att stärka den civila motståndskraften. Dessa är:

- säkerställande av politiskt beslutsfattande och centrala ledningsfunktioner,
- resilient energiförsörjning,
- effektiv hantering av okontrollerade befolkningsrörelser,
- resilienta system för livsmedels- och dricksvattenförsörjning,
- hantering av stora masskadeutfall och hälsokriser,
- resilienta civila kommunikationssystem samt
- resilienta transportsystem.

Sektorns framtida anspråk

Anspråk för riksintressen och områden som har betydelse utgör två av många verktyg för att bygga upp det civila försvaret på nationell nivå. MSB bedömer att det finns behov av

⁶ Se regeringens proposition 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030.

att identifiera ytterligare areella mark- och vattenanspråk inom sektorn i syfte att stärka det civila försvaret och därmed bidra till uppfyllandet av det nationella målet för det civila försvaret och ansvaren som följer med att vara allierad.

Framtida anspråk ska dock inte omfatta hela totalförsvarets civila del utan endast identifieras för ett fåtal områden som är särskilt nationellt viktiga för det civila försvaret. Distinktionen mellan anspråk för riksintressen och områden som har betydelse markerar skillnaden i områdenas betydelse för totalförsvarets civila del och hur avgörande områdena är för det civila försvarets behov av mark- och vattenområden.

MSB avser primärt att identifiera riksintressen och områden som har betydelse tematiskt utifrån beredskapssektorena i det civila beredskapssystemet. Det civila försvarets samlade förmåga ska bidra till uppfyllandet av det nationella målet för det civila försvaret och ansvaret som följer med att vara allierad. Det innebär att framtida anspråk om riksintressen och områden som har betydelse kan komma att behöva identifieras inom olika sektorer i samhället, såsom inom andra riksintressemyndigheters sektorer. MSB:s inriktning är dock att andra riksintressemyndigheters ansvar att identifiera riksintressen och områden som har betydelse inom sina ansvarsområden i första hand bör nyttjas så långt det är möjligt.

Vanliga synergier och konflikter med andra intressen

Riksintressen och områden som har betydelse för totalförsvarets civila del omfattar många olika typer av områden.

Inom en del anspråk kan det finnas sådant som medför omgivningspåverkan, medan det inom andra anspråk kan finnas sådant som är känsligt för påverkan från omgivningen. Därmed kan det uppstå både synergier och konflikter med andra sektorer, beroende på anspråkens värden. För att kunna bedöma om en åtgärd medför synergier eller konflikter är det viktigt att utgå från de värden som ligger till grund för respektive riksintresse och område som har betydelse samt de lokala förutsättningarna i varje enskilt fall.

Riksintressen

Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna (3 kap. 9 § 2 st. MB).

De områden som MSB anger som riksintresseanspråk är sådana som måste användas för totalförsvarets anläggningar. För att ett område ska kunna identifieras som riksintresse krävs därmed att det är fråga om ett område som behövs för totalförsvarets anläggningar.

Både områden där befintliga anläggningar finns och områden där anläggningar planeras kan identifieras som riksintresseanspråk.

Anspråk om riksintressen är ett sätt för staten att bevaka nationellt betydelsefulla mark- och vattenområden vid beslut om ändrad mark- och vattenanvändning. Anspråken

säkerställer dock inte att verksamheter inom områdena är i drift över tid och ger inte verksamheterna utökade rättigheter eller skyldigheter.

Totalförsvarets anläggningar

För att en anläggning ska kunna betraktas som totalförsvarets anläggning behöver det tas fram en grundläggande analys, där det tydligt framgår att anläggningen och dess verksamhet har stor betydelse för att uppnå någon av delarna i det nationella målet för det civila försvaret, till exempel då det gäller förmågan att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna så att dessa kan fungera under höjd beredskap och krig eller för skyddet av civilbefolkningen. Vidare krävs att anläggningen ingår i sektorsansvarig myndighets eller beredskapsmyndighets sammanhängande planering för höjd beredskap och krig och att verksamheten i anläggningen disponeras eller planeras att disponeras av totalförsvarets civila del. Det innebär att det rör sig om sådan totalförsvarsverksamhet som förbereder Sverige för höjd beredskap och krig och som behövs för att den planerade förmågan ska kunna uppnås. MSB anser att det är respektive myndighet, inom ramen för sitt ansvarsområde i det civila beredskapssystemet, som har ansvaret för att ta fram den grundläggande analysen.

Exempel på anläggningar som kan behövas för att uppnå eftersträvad förmåga för det civila försvaret kan vara ledningscentraler, lageranläggningar, befolkningsskyddsrum, djuphamnar samt särskilt kritiska delar av infrastrukturen för energidistribution eller transporter.

Även anläggningar som inte ägs av staten kan komma att behövas för totalförsvarets behov. En anläggning som inte ägs av staten kan betraktas som totalförsvarets anläggning om verksamheten som bedrivs vid denna behövs för totalförsvaret samt har en tydlig koppling till det allmännas planering för att förbereda samhället för höjd beredskap och krig. Planeringen behöver innefatta hur verksamheten disponeras eller planeras att disponeras av det civila försvaret, det vill säga hur det är säkerställt eller kommer att säkerställas att verksamheten fortgår även under höjd beredskap och krig. Det kan till exempel ske genom att en myndighet har avtalat eller planlagt med ett visst företag om åtgärder för att verksamheten ska kunna bedrivas även under höjd beredskap och krig. Av planläggningen kan det till exempel framgå i vilken utsträckning företaget ska ha förmåga att leverera en viss produkt under höjd beredskap eller i fredstid vidta åtgärder för beredskapslagring.

Bundenhet till området

För att ett område ska kunna identifieras som riksintresse ska det vara fråga om ett område som behövs för totalförsvarets anläggningar. Av propositionen till naturresurslagen⁷ framgår att det enbart är områden som ”måste användas för totalförsvarets anläggningar” som kan utgöra riksintresse. Mot denna bakgrund behöver det område som är aktuellt för ett beslut ha sådana särskilda egenskaper att anläggningen måste lokaliseras till den platsen och att det skulle innebära påtagliga svårigheter att placera den aktuella anläggningen på

⁷ Se prop. 1985/86:3 med förslag till lag om hushållning med naturresurser m.m. (s.77)

annan plats. Exempel på när en anläggning måste lokaliseras till det aktuella området är när anläggningen är starkt beroende av platsens strategiskt viktiga läge utifrån ett totalförsvarsperspektiv eller när naturförutsättningarna på platsen är sådana att lokaliseringen är nödvändig. Anläggningarna och verksamheterna ska alltså ha en mycket stark anknytning till platsen.

Företräde

Om ett område enligt 3 kap. 5–8 §§ MB är av riksintresse för flera oförenliga ändamål ska företräde, enligt 3 kap. 10 § MB, ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Behövs området eller del av detta för en anläggning för totalförsvaret ska försvarsintresset ges företräde. Fortfarande gäller att det ska göras en avvägning och att det inte heller får strida mot de särskilda bestämmelserna för hushållning med mark och vatten för vissa områden i 4 kap. MB.

Tillgången till vissa mark- och vattenområden är av avgörande betydelse för att myndigheterna inom totalförsvarets civila del ska kunna lösa sina uppdrag. Av propositionerna till lag (1987:12) om hushållning med naturresurser med mera (naturresurslagen) och miljöbalken⁸ framgår att företräde för försvarsintresset ska ges för ”områden som måste få disponeras av totalförsvaret om den fastlagda försvarsgraden för landet ska kunna upprätthållas”. Även om begreppet ”fastlagd försvarsgrad” inte är tydligt definierat kan tolkningen av begreppet ta sin utgångspunkt i vid varje tid gällande riksdagsbeslut om inriktning för totalförsvaret och övriga inriktningar/beslut för totalförsvarets utveckling.

Åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna

Åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av totalförsvarets anläggningar är generellt sådana som begränsar eller omöjliggör att anläggningarna kan finnas kvar inom de geografiska preciseringarna och verksamheterna kan bedrivas. Detta gäller både befintlig och planerad verksamhet samt en framtida utökning av den.

För varje riksintresseanspråk redovisar MSB exempel på åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av en anläggning. Redovisningen omfattar den omgivningspåverkan som är känd för respektive anspråk och om möjligt även påverkansområden. MSB kan dock inte på förhand i detalj ange samtliga sådana åtgärder, utan risken ska bedömas i varje enskilt fall utifrån de värden som ligger till grund för respektive anspråk samt de lokala förutsättningarna.

Process

Nedan redovisas kortfattat MSB:s process för riksintressen. Genom hela processen sker en kontinuerlig informationsklassning, för att bedöma informationens värde och känslighet.

⁸ Propositionerna (1985/86:3) samt (1997/98:45) del 2, s. 35.

Analysera

Ansvarig myndighet, inom ramen för sitt ansvarsområde i det civila beredskapssystemet, tar fram en grundläggande analys.

Initiera

MSB gör en första bedömning av huruvida ett område utgör ett potentiellt riksintresse. Bedömningen utgår från Boverkets generella kriterier, de sektorspecifika kriterierna samt ansvarig myndighets grundläggande analys.

Bedöms ett område utgöra ett potentiellt riksintresse initieras ett ärende genom beslut av MSB:s generaldirektör.

Informera berörda

När ett ärende är initierat är MSB mån om att tidigt informera berörda, såsom länsstyrelse, kommun och verksamhet, om ett potentiellt riksintresse.

Ta fram underlag

MSB gör en fördjupad bedömning av om ett område fortsatt utgör ett potentiellt riksintresse. Bedömningen utgår från Boverkets generella kriterier, de sektorspecifika kriterierna samt ansvarig myndighets grundläggande analys.

Bedöms ett område utgöra ett potentiellt riksintresse tas förslag till anspråk fram, ofta tillsammans med berörd sektorsansvarig myndighet och beredskapsmyndighet samt verksamhet. Förslaget består av värdebeskrivning och geografisk precisering på karta.

Föreslå och förankra

Förslag till riksintresse förankras inom MSB genom intern beredning.

Skicka ut på remiss

Bedöms ett område, efter genomförd intern beredning, fortsatt utgör ett potentiellt riksintresse skickas förslaget på remiss till Boverket samt berörda riksintressemyndigheter och länsstyrelser för att ge dem tillfälle att yttra sig, i enlighet med 2 § hushållningsförordningen. I möjligaste mån skickas förslaget även på remiss till berörda kommuner.

Utvärdera

Efter genomförd remiss utvärderas inkomna remissvar, bedöms om ett område fortsatt utgör ett potentiellt riksintresse och om det finns behov av att bearbeta förslaget till anspråk.

Besluta

Beslut om riksintressen fattas av MSB:s generaldirektör. De handlingar som ingår är själva beslutet, värdebeskrivning och geografisk precisering på karta samt eventuella bilagor som omfattas av sekretess och säkerhetsskyddsklassificering.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Kontinuerlig översyn

MSB är mån om att se till att de anspråk som myndigheten identifierar är aktuella och hålls uppdaterade. Översyn av befintliga anspråks aktualitet kommer att ske vid behov och åtminstone vart fjärde år.

Sekretess och säkerhetsskydd

MSB:s målsättning är att identifierade anspråk så långt som möjligt ska kunna redovisas öppet. Ibland kan dock information om hela eller delar av de områden som MSB bedömer är riksintressen omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Det innebär att informationen också kan behöva säkerhetsskyddsklassificeras och att den behöver hanteras i enlighet med gällande säkerhetsskyddsbestämmelser.

Områden som har betydelse

Mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen (3 kap. 9 § 1 st. MB).

De områden som MSB anger som områden som har betydelse är sådana som ur ett nationellt perspektiv är av betydelse för totalförsvarets civila del och bidrar till att uppnå någon av delarna i det nationella målet för det civila försvaret, enligt gällande totalförvarsbeslut.

Dessa områden utgör allmänna intressen och ska, vid avvägning mot andra allmänna intressen, så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen. Områden som har betydelse har därmed inte samma dignitet som riksintressen och ingår heller inte i länsstyrelsens överprövningsgrunder i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

Områden som har betydelse medför inga formella skyldigheter utan poängterar det allmänna intresset som ska beaktas i samhällsplaneringen.

Åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen

Åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen för områden som har betydelse är generellt sådana som begränsar eller omöjliggör att de värden som ligger till grund för områdets betydelse för det civila försvaret kan finnas kvar.

Process

För att ett område ska kunna identifieras som ett område som har betydelse krävs att beslutet föregås av en bedömning av områdets betydelse för totalförsvarets civila del. Bedömningen utgår från tillgängligt internt och externt underlag, exempelvis från MSB:s sektorsansvariga utredare, berörd sektorsansvarig myndighet eller beredskapsmyndighet.

Processen följer i stort MSB:s process för riksintressen, men även områden som inte har identifierats genom särskilt beslut kan vara områden som har betydelse.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Kriterier

För att ett område ska kunna identifieras som riksintresse eller område som har betydelse behöver området uppfylla något av Boverkets generella kriterier samt framtagna sektorspecifika kriterier.

Boverkets generella kriterier

Enligt Boverkets *Vägledning för nationella myndigheters underlag, beslut och redovisning* från år 2017 (Boverket 2017, PM 3190/2014) bedömer myndigheten att tre generella kriterier kan ligga till grund för sektorernas riksintressearbete. För att ett område ska vara av riksintresse ska beslutet grundas på en nationell bedömning och det ska vara väl dokumenterat att området uppfyller något av följande kriterier:

1. området hyser värden av stor nationell vikt,
2. området behövs för att uppfylla Sveriges internationella åtaganden, eller
3. området behövs för att genomföra eller upprätthålla nationellt viktiga strukturer.

Sektorspecifika kriterier

Nedanstående sektorspecifika kriterier ska ligga till grund för att bedöma om ett område utgör ett riksintresse respektive ett område som har betydelse. För att ett område ska kunna identifieras ska samtliga sektorspecifika kriterier för riksintressen respektive områden som har betydelse vara uppfyllda.

Riksintressen:

- inom området finns eller planeras en anläggning med verksamhet som har stor betydelse för att uppnå en eller flera delar av det nationella målet för det civila försvaret, enligt gällande totalförvarsbeslut,
- inom området finns eller planeras en anläggning med verksamhet som ingår i sektorsansvarig myndighets eller beredskapsmyndighets sammanhängande planering för höjd beredskap och krig vilken disponeras eller planeras att disponeras av totalförsvarets civila del, och
- inom området finns eller planeras en anläggning med verksamhet som är starkt beroende av platsens strategiskt viktiga läge utifrån ett totalförvarsperspektiv alternativt en eller flera naturförutsättningar på platsen, vilka är svåra eller omöjliga att ersätta på en annan plats.

Områden som har betydelse:

- området är av betydelse för totalförsvarets civila del och bidrar till att uppnå en eller flera delar i det nationella målet för det civila försvaret, enligt gällande totalförvarsbeslut.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984